

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-159/17-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školských zařízení	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Nymburk, V Kolonii 1804
Sídlo	V Kolonii 1804, 288 02 Nymburk
E-mail právnické osoby	cop@copnb.cz
IČ	14451026
Identifikátor	600170195
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Jiří Hubálek, ředitel školy
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	V Kolonii 1804, 288 02 Nymburk
Termín inspekční činnosti	20., 22. – 24. 2. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) téhož zákona, zejména se zaměřením na neúspěšnost ve společné části maturitní zkoušky (hodnocené období – školní roky 2013/2014 až 2016/2017), a inspekční činnost podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Nymburk, V Kolonii 1804 (dále „škola“) vykonává činnost střední školy, domova mládeže a školní jídelny. V hlavní jedenáctipodlažní budově probíhá teoretické a část praktického vyučování, její součástí je domov mládeže a školní jídelna. Výuka probíhá i ve třech dalších budovách, bezbariérový přístup je zajištěn.

Podle školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) se v letošním školním roce vyučují obory vzdělání zakončené maturitní zkouškou *63-41-M/01 Ekonomika a podnikání*, *26-41-M/01 Elektrotechnika* (čtyřleté obory, denní forma vzdělávání), *23-43-L/51 Provozní technika*, *64-41-L/51 Podnikání* a *23-43-L/51 Provozní elektrotechnika* (nástavbové studium, denní a dálková forma vzdělávání). Ve čtyřletých oborech se k termínu inspekce vzdělávalo 23 žáků, v nástavbovém studiu 90, z toho 34 žáků v dálkové formě vzdělávání. V oborech vzdělání zakončených maturitní zkouškou bylo evidováno pět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

V denní formě vzdělání jsou v souladu s příslušnými ŠVP realizovány obory středního vzdělání s výučním listem *23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel*, *26-51-H/02 Elektrikář – silnoproud*, *26-52-H/01 Elektromechanik pro zařízení a přístroje*, *41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů*, *23-51-H/01 Strojní mechanik*, *66-53-H/01 Operátor skladování* a *66-51-H/01 Prodavač*. V těchto tříletých oborech se vzdělávalo 219 žáků, ve zkráceném jednoletém studiu 21 žáků. Ve speciálních třídách oborů vzdělání *29-51-E/01 Potravinářská výroba - Cukrářské práce*, *65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby - Kuchařské práce*, *36-57-E/01 Malířské a natěračské práce* a *36-67-E/01 Zednické práce* se vzdělávalo 64 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Další 25 bylo integrováno do běžných tříd. V tomto školním roce osmi žákům ředitel školy povolil vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu z jiných závažných důvodů než speciálních vzdělávacích potřeb či mimořádného nadání.

Nejvyšší povolený počet žáků školy je stanoven na 1300, k termínu inspekce byla naplněnost školy přibližně z jedné třetiny. V domově mládeže s nejvyšším povoleným počtem 380 lůžek bylo zapsáno 89 žáků ve 4 výchovných skupinách. Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy naplňuje stanovenou koncepci rozvoje školy spočívající v rozšiřování nabídky oborů a forem vzdělávání v souladu s koncepčními záměry Středočeského kraje a s ohledem na uplatnění absolventů na trhu práce. Realizované obory vzdělání vytvářejí příležitosti k získání odborných kompetencí žákům s rozdílnou úrovní studijních předpokladů. Jejich skladba současně umožňuje žákům prostupnost mezi obory v případě školního neúspěchu nebo změny cílové profesní orientace. Výsledkem koncepční práce vedení jsou mimo jiné smysluplné inovace vybraných ŠVP tříletých oborů vzdělání, ve kterých je kladen důraz na kvalitu odborného vzdělávání z hlediska požadavků praxe. Nedostatečná pozornost byla věnována inovacím ŠVP oborů vzdělání zakončených maturitní zkouškou s ohledem na neúspěšnost žáků u maturitní zkoušky.

System řízení je realizován širokým delegováním kompetencí v rámci poměrně rozvětvené organizační struktury, která odpovídá velkému počtu oborů a zaměstnanců. Řízení není funkční v oblasti kontrolní činnosti pedagogického procesu a kvality výuky. Vzhledem k počtu realizovaných oborů vzdělání a s ohledem na výsledky vzdělávání žáků není kontrola dostatečná. V předmětech společné části maturitní zkoušky (český jazyk, anglický

jazyk, německý jazyk, matematika) bylo v průběhu dvou sledovaných let provedeno šest hospitačních vstupů. Nedostatečná opatření ke zvýšení kvality se negativně odrazila např. ve využití méně efektivních výukových forem a metod výuky či v nedůsledném získávání zpětné vazby o dosaženém učebním pokroku žáků. Vyhodnocováním výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP a kontrolou plnění učebního plánu se vedení školy i předmětové komise zabývaly pouze okrajově. Zápisy probraného učiva v elektronicky vedených třídních knihách loňského školního roku byly nekonkrétní a neprůkazné s ohledem na plnění stanoveného učiva, minimální počty odučených hodin předmětů společné části maturitní zkoušky nebyly splněny.

Činnost předmětových komisí se zaměřuje především na organizační záležitosti (zpracování tematických plánů, plánování a příprava soutěží a exkurzí, návštěvy kulturních akcí). Neúspěšností žáků ve společné části maturitní zkoušky se předmětové komise zabývaly pouze v rovině konstatování, konkrétní opatření ke zlepšení stavu nebyla přijímána. Malá pozornost byla věnována metodické činnosti, vzájemné hospitace nebo hospitace předsedů předmětových komisí se nerealizovaly.

Informační systém využívá klasické prostředky (nástěnky, operativní porady) i informační technologie (e-mailová komunikace). Zákonným zástupcům žáků jsou informace účinně zprostředkovány třídními učiteli elektronicky, telefonicky, písemně i osobním kontaktem.

Poradenské služby ve škole zajišťuje výchovná poradkyně ve spolupráci se školním metodikem prevence. Oba napomáhají společně s třídními učiteli žákům při řešení jejich vzdělávacích (i osobních) problémů. Jednotlivé případy písemně evidují a sledují v jejich vývoji. Žáci, kteří zakončovali v loňském školním roce své střední vzdělání maturitní zkouškou, nekonali v rámci přijímacího řízení přijímací zkoušku a nebyly tak ověřeny jejich studijní předpoklady. Přijetí žáci nebyli dle sdělení pedagogů ke studiu ani motivováni. Ve školním roce 2015/2016 se škola zapojila do pokusného ověřování organizace přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou s využitím povinné přijímací zkoušky, ale škola přijala většinu žáků bez ohledu na jejich výsledky při přijímací zkoušce.

Škole se daří identifikovat žáky s potřebou podpůrných opatření již při přijímání ke vzdělávání. Ve spolupráci s třídními učiteli vyplňují žáci 1. ročníků vstupní dotazník zaměřený na zjišťování jejich vzdělávacích potřeb a výchovný poradce zajistí jejich evidenci a potřebná podpůrná opatření. Žákům se závažnějšími zdravotními problémy či poruchami učení jsou na základě doporučení školského poradenského zařízení vytvářeny podmínky ke vzdělávání formou individuálního zohlednění ve výuce nebo vytvořením individuálního vzdělávacího plánu, o který si v tomto školním roce požádala jedna žákyně. Velmi dobře funguje spolupráce a komunikace s vychovateli žáků z výchovného ústavu v Kutné Hoře. V loňském školním roce konalo maturitní zkoušku pět žáků s přiznaným uzpůsobením podmínek.

Kariérové poradenství a pomoc při rozhodování o dalším vzdělávání a profesní dráze poskytuje výchovná poradkyně žákům maturitních ročníků pravidelným informováním o aktuálních vzdělávacích oborech na vysokých školách. Poskytuje propagační materiály s dalšími zajímavostmi o studiu, doporučuje návštěvu veletrhu škol a burzy práce. Účinná je spolupráce školy s Úřadem práce v Nymburce, který formou besedy poskytuje žákům praktické informace o pracovních příležitostech v regionu.

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ve škole a na akcích školou pořádaných je zajištěna. Tato problematika je zpracována především ve školním řádu střední školy a vnitřním řádu domova mládeže, s nimiž byli žáci seznámeni.

Školní jídelna připravovala obědy pro žáky více škol i celodenní stravování pro žáky ubytované v domově mládeže. Doba výdeje jídel pro školní stravování byla časově oddělena od výdeje pro cizí strážníky. Strážníci měli denně možnost výběru ze čtyř připravovaných jídel.

V době inspekční činnosti zabezpečovalo pedagogický proces celkem 29 učitelů teoretického vyučování, 28 učitelů praktického vyučování, dvě asistentky pedagoga a čtyři vychovatelky domova mládeže. Z celkového počtu 63 pedagogických pracovníků splňuje 48 požadovanou odbornou kvalifikaci. Z nekvalifikovaných pedagogů si čtyři doplňují kvalifikaci studiem, čtyři byli zaměstnáni na dobu nezbytně nutnou z důvodu, že se řediteli školy nepodařilo zajistit pedagogy s odbornou kvalifikací, přestože se o to prokazatelně snažil. Sedm pedagogů nemá odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají pouze ve speciálních třídách. Výchovná poradkyně i školní metodik prevence absolvovali potřebné specializační studium. Začínajícím učitelům je věnována náležitá pozornost, mají určeného uvádějícího zkušeného pedagoga, v případě potřeby konzultují s ředitelem školy. Metodická pomoc těmto učitelům umožňuje jejich rychlé začlenění do kolektivu. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá podle nastaveného plánu. Je zaměřeno do oblastí jazyků, informačních a komunikačních technologií, sociálně patologických jevů, integrace žáků a nových poznatků z oblasti pedagogických disciplín. Vzdělávání se rovněž uskutečňuje prostřednictvím tematických odborných exkurzí do spolupracujících firem.

Ve škole je k dispozici 54 učeben, z toho 32 odborných včetně dílen pro výuku odborného výcviku. V areálu je umístěn moderní kulturní sál vybavený videosítí, knihovna a prostorná moderně vybavená tělocvična. Za budovou domova mládeže se nachází menší areál pro sportovní vyžití. Vstup do objektů je zabezpečen. Materiálně technické podmínky ve škole jsou jejím vedením cíleně sledovány, vyhodnocovány a zkvalitňovány prostřednictvím realizovaných projektů a v současné době jsou většinou na velmi dobré úrovni. Vedení školy se systematicky zaměřuje na průběžnou modernizaci a rozšiřování technického vybavení. Většina budov prošla kompletní rekonstrukcí (např. zateplení, výměna podlahových krytin a oken, vybavení novým nábytkem). Do nově přistavěné budovy s velmi dobrými podmínkami pro vzdělávání byly přestěhovány dílny odborného výcviku technických oborů vzdělání. Příkladně je vybavena nově vybudovaná svařovna, kde podmínky pro výuku i zázemí pro žáky a vyučující odpovídají nejnáročnějším požadavkům. Pro výuku informačních technologií je vybaveno pět učeben 95 počítači a 30 notebooky. Programové vybavení odpovídá potřebám vyučovaných oborů. Zázemí pro žáky na pracovištích (včetně smluvních) je zajištěno na požadované úrovni.

Domov mládeže funguje podle jasných pravidel umožňujících bezproblémovou komunikaci všech aktérů a jejich participaci na chodu domova mládeže. Žáci jsou ubytováni převážně ve dvoulůžkových pokojích s potřebným zázemím. V budově se dále nacházejí klubovna, studovna, ubytování žáci mají k dispozici počítače.

Finanční prostředky umožňují naplňovat ŠVP. Zřizovatel poskytuje příspěvek na krytí provozních nákladů, podílí se na podpoře nematuritních oborů prostřednictvím stipendií (aktuálně 193 žáků) sedmi vybraných oborů vzdělání. Finančně podpořil také mezinárodní aktivity školy. Škola dále hospodaří s prostředky z rozvojových programů (náklady na platy zaměstnanců, podpora odborného vzdělávání). Pro zlepšení podmínek vzdělávání se škola aktivně zapojuje do programů spolufinancovaných EU. Prostřednictvím takto získaných finančních prostředků škola podpořila partnerskou spolupráci se zaměstnavateli v regionu, zlepšily se podmínky pro výuku technických oborů, došlo ke zkvalitnění výuky prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, k rozšíření hodin praktického

vyučování u zaměstnavatelů, vyučující absolvovali jazykový kurz v zahraničí. Velkým přínosem do rozpočtu školy je zisk z doplňkové činnosti (ubytovací a hostinská činnost, kvalifikační kurzy), příjem z těchto aktivit je zpětně využit na rozvoj vybavení a zařízení školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

S ohledem na nízký počet žáků řady oborů vzdělání v ročníku je výuka realizována spojením shodných předmětů (např. český jazyk, matematika, cizí jazyk) pro více příbuzných oborů do jedné třídy a dělenou výukou odborných předmětů. Disponibilní hodinovou dotaci v nematuritních oborech škola využila na podporu odborné složky vzdělávání a u maturitních oborů také na posílení hodinových dotací předmětů společné části maturitní zkoušky (český jazyk a literatura, cizí jazyk a matematika). V závěrečných ročnících oboru vzdělání zakončených maturitní zkouškou *63-41-M/01 Ekonomika a podnikání*, *26-41-M/01 Elektrotechnika*, *64-41-L/51 Podnikání* a *23-43-L/51 Provozní technika* nebyl v loňském školním roce splněn počet odučených hodin dle učebního plánu stanoveného v příslušných školních vzdělávacích programech v předmětech český jazyk a literatura, matematika, anglický jazyk a německý jazyk.

Výuka českého jazyka a literatury se v oborech vzdělání zakončených maturitní zkouškou cíleně zaměřovala na přípravu žáků k úspěšnému zvládnutí maturitní zkoušky. Samotný průběh hospitovaných vyučovacích hodin byl postaven především na frontální výuce s dominantní rolí pedagogů a na metodě řízeného rozhovoru. Nízký počet žáků ve třídách poskytoval nadstandardní podmínky pro výuku a efektivní uplatnění širší škály metod a forem, čehož učitelky dostatečně nevyužily. Nevytvářely žákům dostatečný prostor pro rozvoj kompetencí k učení, kritického myšlení, čtenářské gramotnosti ani souvislého ústního projevu. V menší míře bylo využito samostatné práce žáků, především při práci s texty obsahujícími praktické ukázky. Žáci měli k dispozici učební materiály, ve kterých převažovaly teoretické informace faktografického charakteru. Vyučující dbaly na přesné, spisovné a odborné vyjadřování žáků a na obsahovou správnost. Dílčí pokroky žáků byly většinou podporovány kladným slovním zhodnocením.

V hodinách anglického a německého jazyka pedagogové preferovali zejména frontální formu výuky kombinovanou se samostatnou prací žáků v učebnici. V menší míře byla využita práce ve dvojicích či ve skupině, která podpořila rozvoj interaktivních řečových dovedností žáků. Vyučující dbali především na procvičování či upevňování gramatických struktur a rozšíření slovní zásoby žáků, méně na rozvoj komunikačních dovedností. Náznornost probíraného učiva byla jen sporadicky podpořena využitím vhodných pomůcek (překladový slovník, autentické materiály). Individuální vzdělávací potřeby žáků nebyly zohledněny zařazením vnitřní diferenciací učiva, což vedlo k pasivitě méně pokročilých žáků. Jen v minimální míře učitelé využívali formativní hodnocení či motivační funkci vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků. Značná část žáků neprokazovala úroveň řečových dovedností stanovenou ŠVP.

V hospitovaných hodinách matematiky převažoval frontální styl výuky doplněný individuální prací žáků. Výuka byla vedena tak, aby žáci porozuměli matematickým postupům, osvojili si základní matematické pojmy a byli schopni své znalosti použít při samostatné práci. Učitelky upevňovaly u žáků potřebné návyky. Věnovaly většinu času metodickému vedení a podpoře žáka, který prováděl výpočet na tabuli. Pokud počítaly na tabuli samy, tak při tomto demonstračním výkonu upozorňovaly na strategie a úskalí zvolených matematických postupů. Menší pozornost věnovaly zvládnutí dílčích matematických operací žáky ve třídě a podpoře žáků při samostatné práci. Průběžně si

neověřovaly, zda žáci dovedou matematické postupy při samostatné práci aplikovat. Část žáků byla pouze pasivními příjemci informací, výpočet pouze opisovali z tabule. I v oborech vzdělání s maturitní zkouškou vykazovali neznalosti postupů a učiva základní školy např. při aplikaci Pythagorovy věty, přesto vedení školy nepřijalo k těmto zjištěním účinná opatření. Učitelky ve většině hodin průběžně poskytovaly dostatečnou zpětnou vazbu samy. Možnosti ke zlepšení byly v aktivním využívání vzájemného hodnocení nebo sebehodnocení žáků. Všem žákům bylo předkládáno stejné učivo, zaznamenaný diferencovaný přístup k žákům byl výjimkou, dařil se zvláště v matematickém semináři.

Hodiny informačních a komunikačních technologií měly činnostní charakter. Žáci samostatně a správně pracovali s jednotlivými programy. V odborných předmětech byla často využívána pro zvýšení motivace žáků souvislost obsahu předmětu s reálnými situacemi každodenního života. Výklad byl podle potřeby vhodně doplněn praktickými příklady a jednoduchými cvičeními, jejichž řešením si žáci upevňovali základní pojmy a odbornou terminologii. V několika případech však u oborů vzdělání s výučním listem nebyla výuka provázána se stávajícími zkušenostmi žáků z odborného výcviku ani nebylo odkazováno na následnou aplikaci probraného učiva ve školních dílnách. Míra motivace a aktivizace žáků se lišila v závislosti na osobnosti učitele. V některých hodinách se díky partnerskému přístupu učitele dařilo vytvářet pracovní atmosféru. V jiných hodinách převládal výklad, který místy přecházel v přednáškovou formu výuky, kdy dominovali vyučující a žáci byli pouze minimálně aktivizováni. Nedostatky matematického charakteru nebo neznalosti z nižších ročníků způsobovaly žákům při výpočtech často zásadní komplikace.

Ve struktuře velké části sledovaných hodin většinou chybělo celkové závěrečné shrnutí a upevňování probíraného učiva a ověřování naplnění stanovených cílů vzdělávání včetně závěrečného motivačního zhodnocení průběhu hodiny a práce žáků. Učitelé neaplikovali poznatky z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a nepoužívali efektivní metody výuky.

Výuka odborného výcviku byla sledována ve školních dílnách i na smluvních pracovištích. Škola zde zajišťuje výuku pod vedením instruktorů nebo učitelů odborného výcviku, kteří se přesouvají z jednoho pracoviště na druhé a dohlížíjí na zařazení žáků k pracovním činnostem. Kontrolují jejich docházku na výuku a evidují jejich produktivní činnost. Za ni jsou žáci pravidelně finančně odměňováni podle školou určených kritérií. Škola disponuje potřebným technickým, kapacitním i materiálním zázemím pro zajištění výuky téměř všech oborů, které jsou nabízeny. Výjimkou jsou pracoviště pro obor *29-51-E/01 Potravinářská výroba - Cukrářské práce* a *65-51-E/01 Stravovací a bytovací služby - Kuchařské práce*, pro které jsou školní dílny stísněné, proto musí být část žáků umístěna na smluvní pracoviště. Charakter některých (např. prodejny obchodních řetězců) a podmínky v nich neumožňují naplňovat stanovené cíle v ŠVP obou výše uvedených oborů vzdělání. Výuka ve školních dílnách těchto oborů vzdělání také zcela neodpovídala očekávaným výstupům, které jsou pro dané obory stanoveny. Žáci nepracovali většinou samostatně, vyučující mnoho pracovních činností prováděli spolu se žáky nebo místo nich. Žáci prokazovali nižší míru osvojených dovedností, v teoretické výuce získané odborné vědomosti neuměli aplikovat při praktických činnostech. Někteří z nich neznali a neuměli správně používat odbornou terminologii. Kázeň při výuce byla velmi dobrá, atmosféra velmi přátelská a pohodová. Čas určený pro závěr výuky nebyl využit zcela účelně, místo hodnocení kvality práce a pokroku žáků bylo zaznamenáno teoretické opakování technologických postupů. Chybělo vysvětlení příčin chyb a jejich důsledků. Ověřením třídních knih a další dokumentace z předchozího školního roku bylo zjištěno, že nebylo odučeno předepsané učivo 1. ročníku (třída 1. FC) v předmětu odborný výcvik oboru vzdělání *29-51-E/01 Potravinářská výroba - Cukrářské*

práce např. tematické celky *Úprava cukru vařením, Polevy a náplně*. Nebyly dodrženy časové dotace pro jednotlivá témata učiva.

Výuka odborného výcviku technicky zaměřených oborů vzdělání byla vedena dle běžného schématu učebního dne, vyučovaná témata byla v obsahovém a časovém souladu. Při výuce bylo používáno strojní vybavení, pomůcky a ruční nářadí v požadované kvalitě a funkčním stavu. Učitelé měli jednotlivá pracoviště na výuku řádně připravena. Žáci byli vhodně motivováni, měli řádné pracovní oblečení a obuv, byli vedeni k dodržování zásad bezpečnosti práce. Přirozená autorita a partnerský přístup učitelů podporovaly u žáků osvojování potřebných dovedností. Učitelé odborného výcviku vedou potřebnou evidenci o plnění témat jednotlivými žáky.

Obsahové a časové rozvržení aktivit domova mládeže pravidelných (schůzky výchovných skupin), příležitostných (jednorázové akce, exkurze, výlety, turnaje, besedy, soutěže) i spontánních (využití sportovišť, kulturní akce v městě atd.) je v návaznosti na ŠVP součástí ročního plánu výchovně-vzdělávací činnosti a je dále rozpracováno do plánů měsíčních a týdenních. Z pravidelných aktivit převládá sportovní činnost a především doučování. Studijní výsledky a výchovné problémy žáků jsou sledovány a hodnoceny. V případě potřeby spolupracují vychovatelé s rodiči. Činnost domovní rady, do níž jsou voleni vždy dva zástupci z každé výchovné skupiny, umožňuje žákům podílet se aktivně na organizaci výchovně-vzdělávací činnosti. Její zástupci se vyjadřují k případným kázeňským opatřením (např. vyloučení) žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V oborech vzdělání s výučním listem bylo v loňském školním roce z 335 žáků hodnoceno 101, resp. po opravných zkouškách 44 žáků (13,1 %), stupněm nedostatečný, a nepostoupilo do vyššího ročníku. Dva žáci přestoupili do jiného oboru vzdělání, 15 žáků ročník opakovalo, zbývající studium ukončili. Ze 115 žáků konajících závěrečnou zkoušku prospělo 24 s vyznamenáním (téměř 21 %), naopak 19 žáků (16,5 %) neprospělo.

Výsledky vzdělávání žáků oborů zakončených maturitní zkouškou se v období posledních tří školních roků výrazně zhoršily. Ze 133 žáků všech ročníků oborů vzdělání s maturitní zkouškou k 30. 6. 2016 neprospělo 39 žáků, po opravných zkouškách se tento počet snížil na 23 (což bylo 17,2 % z celkového počtu). Jarního termínu maturitní zkoušky se účastnilo z původně přihlášených 58 žáků pouze 35. Z nich bylo úspěšných 9, hrubá neúspěšnost (počet žáků, kteří úspěšně vykonali maturitní zkoušku k počtu žáků přihlášených k maturitní zkoušce) činí tedy téměř 85 % z původně přihlášeného počtu. Tím se neúspěšnost žáků školy výrazně zvýšila (v roce 2014 v jarním termínu bylo 31,6 % žáků posledního ročníku při složení maturitní zkoušky neúspěšných, v roce 2015 cca 40 %). Z rozboru výsledků společné části maturitní zkoušky je zřejmá podstatně vyšší neúspěšnost žáků netechnických oborů (po podzimním zkušebním termínu stále více než 70 %) proti technicky zaměřeným oborům (pod 30 %). Problémy se projevovaly zvláště v matematice, kde průměrný stupeň prospěchu byl 4,15 (český jazyk 3,4 a cizí jazyk 2,95).

Vysoká absence žáků nástavbové a hlavně dálkové formy vzdělávání měla značný vliv na průměrný počet zameškaných hodin, který přesáhl ve škole 150 hodin na žáka. Škola sice tento jeden ze zásadních rizikových prvků sleduje a průběžně vyhodnocuje, ale nepřijímá efektivní opatření, proto zůstává absence žáků dlouhodobě vysoká. Stanovená pravidla omlouvání absence žáků učitelé dodržují, přesto za první pololetí letošního školního roku byla průměrná absence žáků maturitních oborů cca 80 hodin na žáka.

Jako efektivní pomoc žákům s osobními i výchovnými problémy se ukázalo zřízení elektronické schránky důvěry, kterou spravuje školní metodik prevence a je žáky často využívána. Podle závažnosti sdělení a po vyčerpání vlastních možností podpory a pomoci doporučují žákům a rodičům obrátit se také na profesionální poradenská zařízení, se kterými škola spolupracuje. Při prokázání hrubého zneužití návykových látek nebo podezření na šikanu škola spolupracuje s Policií ČR. Záškoláctví a školní neúspěšnost jsou ve škole zastoupeny ve vysoké míře, pedagogové se snaží eliminovat tyto skutečnosti, ale neúspěšně. Přijatá preventivní opatření (např. nabízení pomoci ve formě individuálního přístupu) jsou málo efektivní. Problémy mají především žáci v nematuritních oborech, kteří nemají požadované předpoklady pro vzdělávání a chybí jim správné studijní návyky. Z tohoto důvodu organizují pedagogové školního poradenského pracoviště pod vedením psychologa motivační program ve formě semináře *Jak se učit*. Výsledkem byla různorodá zjištění o důvodech neúspěchu žáků s tím, že někteří nemají o studium zvoleného oboru zájem. Jako jedna z možností pomoci neprospívajícím žákům je většinou nabízena možnost přestupu na školou vyučovaný méně náročný obor vzdělávání.

V rámci vlastní evaluace výsledků maturitních zkoušek provedlo vedení školy podrobný rozbor těchto výsledků (klasifikace) se zaměřením na úspěšnost žáků v jednotlivých dílčích zkouškách i podle konkrétních úloh. Průběžné výsledky vzdělávání žáků a výsledky žáků při ukončování vzdělávání byly sumativně vyhodnoceny na pedagogických radách. Vedení školy nepřijalo účinné opatření ke zvýšení úspěšnosti žáků ve vzdělávání. Pedagogická rada se koncepčními a systémovými opatřeními ke zvýšení motivace žáků ke vzdělávání a ke snížení absence nezabývala. V tomto školním roce nabídlo vedení školy žákům závěrečných ročníků maturitních oborů vzdělání nepovinné skupinové doučování z českého jazyka a literatury. Žáci tuto nabídku nevyužili. Zvolený postup školy nevede ke snižování neúspěšnosti žáků při vzdělávání, nereaguje také na neúspěšnost žáků ve všech ročnících a ve všech oborech vzdělání. V souladu s učebním plánem jsou organizovány semináře z českého jazyka a matematiky, učitelé zprostředkovávají individuální konzultace za účelem vysvětlení učiva. Tři žáci dálkového studia využili nabídku zprostředkování zkušebních maturitních testů komerční firmy. Z důvodu menšího zájmu a nižších studijních předpokladů uchazečů škola snižuje počty přijímaných žáků nástavbového studia (hlavně v dálkové formě vzdělávání).

Pro naplnění cílů vzdělávání a na podporu rozvoje osobnosti žáka jsou organizovány další školní akce (např. kurzy a přednášky odborných firem, exkurze, volnočasové aktivity, kroužky). Škola zajišťuje žákům přípravu na získání odborné kvalifikace pracovníků v elektrotechnice, přípravu na získání řidičského průkazu včetně profesního průkazu řidiče, absolvování základních kurzů svářečské školy. Odborný výcvik svařování splňuje požadavky autorizované společnosti pro získání svářečských průkazů. Nadaní žáci se uplatňují v řadě odborných soutěží, reprezentují školu při akcích pořádaných pro veřejnost, kde představují jednotlivé obory vzdělání. Součástí výuky jsou po celou dobu studia i návštěvy divadelních a filmových představení.

Příkladně rozvíjené partnerské vztahy jsou značným přínosem zejména pro odbornou složku vzdělávání, profesní růst učitelů odborných předmětů a zkvalitňování materiálních podmínek vzdělávání. Přispívají také k navazování kontaktů s potenciálními zaměstnavateli. Systematická a efektivní spolupráce s významnými firmami s regionální i celorepublikovou působností a profesními sdruženími či cechy podporuje naplňování profilu absolventů zvláště nematuritních oborů a obohacuje vzdělávací proces uplatňováním moderních trendů osvojovaných řemesel, nových materiálů, technologií a strojních zařízení, což se např. projevuje i velmi dobrými výsledky v soutěžích. Škola systematicky nejen sleduje, ale i aktivně ovlivňuje uplatnění svých absolventů. Cenná je spolupráce s firmami, které mají

zájem žáky-absolventy následně zaměstnat. Spoluprací se zahraničními školami podobného zaměření (Kaiserslautern ve Spolkové republice Německo, Tecnico Instituto Saint Giorgio v Itálii) jsou vytvářeny podmínky pro výměnu profesních a pracovních zkušeností na úrovni pedagogů i žáků. Důležitými partnery školy jsou profesní komory, odborné školské asociace, Sdružení rodičů a přátel školy a školská rada. Spolupráce s nimi se daří. S místními sportovními kluby a ve spolupráci se Středočeským krajem se škola podílí na projektu Basketbalové akademie a sportovního centra rychlostní kanoistiky.

Po absolventech školy je vzhledem k prosperitě okolních firem poptávka, což v některých případech snižuje motivaci žáků nástavbového studia, kteří již získali výuční list, a tedy mohou být přijati do pracovního poměru jako pracovníci s odpovídající kvalifikací.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Výrazné zkvalitnění materiálních podmínek vzdělávání zvláště pro strojírenské obory vzdělání s výučním listem,
- rozšíření partnerských vztahů včetně spolupráce se zahraničními školami, zvýšení počtu smluvních pracovišť pro realizaci odborného výcviku,
- časté zapojování do programů spolufinancovaných EU, které zlepšuje podmínky školy pro vzdělávání (např. vybudování nových prostorů pro výuku odborného výcviku, zkvalitnění vybavení informačními a komunikačními technologiemi, jazykové kurzy pedagogů v zahraničí).

Silné stránky

- Výukové prostory s velmi dobrou vybaveností pro odborné vzdělávání oborů s technickým zaměřením podporující dobrou připravenost žáků na profesní uplatnění,
- složení oborů vzdělání umožňující vzájemnou prostupnost,
- partnerská spolupráce školy s firmami s regionální i celorepublikovou působností i zahraničními školami pozitivně ovlivňující kvalitu odborného vzdělávání a velmi dobré výsledky žáků v soutěžích.

Slabé stránky

- Vysoká míra neúspěšnosti žáků u maturitní zkoušky,
- nedostatečná kontrola pedagogického procesu vedením školy, nízká efektivita přijímaných opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání,
- nestanovení účinné strategie ke snižování školní neúspěšnosti,
- neúčinný systém prevence vysoké míry absence žáků,
- nízký počet žáků ve škole, přestože zřizovatel podporuje žáky sedmi vybraných oborů vzdělání stipendii,
- nedostatečné prostorové podmínky pro výuku oborů vzdělání 29-51-E/01 *Potravinářská výroba - Cukrářské práce* a oboru 65-51-E/01 *Stravovací a bytovací služby - Kuchařské práce*,
- nízké zastoupení efektivnějších metod a forem výuky, nedostatečné využívání formativního hodnocení výsledků a práce žáků ve vyučovacích hodinách.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účinnost kontroly vzdělávacího procesu, zaměřit se na systematické hodnocení průběhu vzdělávacího procesu maturitních i nematuritních oborů vzdělávání,
- provádět průběžné hodnocení výsledků vzdělávání v nižších ročnících tak, aby bylo možné včas reagovat na zjištěný stav,
- navrhnout a realizovat účinná opatření k odstranění zjištěných nedostatků v kvalitě průběhu vzdělávání a ke zlepšení výsledků vzdělávání, průběžně vyhodnocovat efektivitu uplatňovaných forem a metod výuky ve vztahu k výsledkům vzdělávání,
- zajistit výuku ve speciálních třídách odborně kvalifikovanými pedagogy,
- zaměřit další vzdělávání pedagogického sboru na témata výchovné práce s žáky a jejich motivaci, individualizaci výuky a aktivizující metody výuky,
- řešit prostorové podmínky pro odbornou výuku oborů vzdělání 29-51-E/01 *Potravinářská výroba - Cukrářské práce* a oboru 65-51-E/01 *Stravovací a ubytovací služby - Kuchařské práce*,
- analyzovat příčiny vysoké absence žáků a přijímat účinná opatření,
- nepřijímat žáky do oborů vzdělání, které mají omezené podmínky pro naplňování ŠVP, případně jejichž vzdělávací výsledky jsou opakovaně ve škole nedostatečné.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Středočeským krajem s účinností od 1. 7. 2001, ze dne 18. 9. 2001, ve znění Dodatků ke zřizovací listině č. 1 až 14
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 25. 1. 2017
3. Personální dokumentace pedagogických pracovníků ve školním roce 2016/2017, doklady o vzdělání a osvědčení o absolvování dalšího vzdělávání; Jmenování ředitele školy s účinností od 1. 8. 2012, čj. 095675/2012/KUSK, ze dne 25. 6. 2012
4. Nabídka pracovních míst na webových stránkách školy www.copnb.cz
5. Dílenský řád odborného výcviku platný ve školním roce 2016/2017
6. Třídní knihy vedené ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017; Deníky výchovných skupin 1- 4
7. Matrika školy, aktuální stav
8. Školní řád střední školy a vnitřní řády domova mládeže a školní jídelny, organizační řád a organizační schéma školy, pracovní řád, platnost pro ve školní rok 2016/2017

9. Koncepční záměr rozvoje SOŠ a SOU Nymburk, v Kolonii 1804 na školní roky 2017 a 2018 s datem 30. 9. 2016
10. Plán kontrolní činnosti na školní rok 2016/2017; Hospitační záznamy ředitele školy, zástupce ředitele školy a učitelek pověřených vedením teoretického a praktického vyučování ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017
11. Záznamy z pedagogických rad ve školních letech 2014/2015 až 2016/2017
12. Opatření ředitele školy č. 13/2016 k předmiotovým komisím ze dne 31. 8. 2016; Zápisy z jednání předmiotových komisí humanitních předmětů, přírodovědných předmětů a cizích jazyků ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017
13. Opatření ředitele č. 12/2016 - zřízení školního poradenského pracoviště ze dne 30. 8. 2016; Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2016/2017; Zpráva o činnosti výchovného poradce za školní rok 2015/2016; Seznam žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v aktuálním školním roce
14. Generální dohoda uzavřená mezi ředitelem školy a zákonným zástupcem nezletilého žáka a zletilým žákem pro každého žáka po dobu jeho vzdělávání ve škole (vzorek) platný pro tento školní rok
15. Školní vzdělávací programy pro všechny realizované obory vzdělání v aktuálním školním roce; Školní vzdělávací program domova mládeže
16. Docházkový list učňů pro aktuální školní rok (podklad pro odměnu za produktivní práci žáků)
17. Záznam o seznámení žáků s vnitřním řádem a bezpečností práce ze dne 1. 9. 2016
18. Hodnocení výchovně vzdělávacích činností vychovatele (směrnice); Zápisy z porad vychovatelů a vedoucích vychovatelů ve školním roce 2016/2017
19. Roční plán domova mládeže na rok 2016/2017; Plán kontrolních činností domova mládeže na rok 2016/2017
20. Preventivní program domova mládeže, školní rok 2016/2017
21. Doklady o přijímání žáků, přihlášky do domova mládeže, pro školní rok 2016/2017
22. Doklady o ukončování vzdělávání ve školním roce 2016/2017
23. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016
24. Zápisy z jednání domovní rady ve školním roce 2016/2017
25. Doklady vztahující se k zajištění bezpečnosti a ochrany žáků při práci, aktuální stav
26. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-302/11-S ze dne 7. března 2011

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csic.s@csic.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

Mgr. Jaroslav Loučka, v. r.

Mgr. Eva Vachatová, školní inspektorka

Mgr. Eva Vachatová, v. r.

Mgr. Hana Rozsypalová, školní inspektorka

Mgr. Hana Rozsypalová, v. r.

Ing. Zbyněk Bárta, školní inspektor

Ing. Zbyněk Bárta, v. r.

Bc. Ilona Oškrobaná, kontrolní pracovnice

Bc. Ilona Oškrobaná, v. r.

Bc. Stanislava Krčková, kontrolní pracovnice

Bc. Stanislava Krčková, v. r.

Ing. Josef Kutílek, CSc., odborník na odborné vzdělávání (technické obory)

Ing. Josef Kutílek, CSc., v. r.

V Pardubicích 20. 3. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Jiří Hubálek, ředitel školy

Ing. Jiří Hubálek, v. r.

V Nymburku 13. 4. 2017